

הזמנה לכנס:

# אבלות בהווה הישראלית - בין אבל פרטי לאבל קולקטיבי האם יש לנו עדיין טקס אבלות משותף?

סמינר הקיבוצים בתל-אביב  
יום ה', י"ח בשבט תשס"ט, 12.2.2009

הכנס יעסוק בטקסי האבלות בחברה הישראלית ובאופני התמודדותה עם חוויות של אובדן ושכול מהיבטים תרבותיים, חברתיים וטיפוליים. לצד מנהגים ודינים מסורתיים של אבלות יוצגו בכנס צורות חדשניות של מנהגי קבורה, טקסי אבלות וקולות חדשים הפועלים בזירת עיצוב דפוסי האבלות של התרבות היהודית-ישראלית בימינו, תוך בחינת המתח הקיים בין מסורת לשינוי ובין האבל האישי לקולקטיבי.

התכנסות 8.30

10.30-9.00 ברכות: **דיתי דגני פלג** - מנהלת "הוויה"  
**צאלה יפה** - מנכ"ל סמינר הקיבוצים

**מושב פתיחה** - יו"ר: **ד"ר מוטי זעירא**

בין אבל מסורתי לאבל בחברה פוסט מודרנית - **פרופ' ניסן רובין**  
"גזירה על המת להשתכח מהלב"? - **פרופ' מרדכי רוטנברג**

הפסקה 10.45-10.30

**סדנאות:** 12.15-10.45

- **מיכל פורת** - סדנת פסיכודרמה: ביטוי חווית השכול ועיצוב הזכרון באמצעות יצירה טקסית.
- **אלון נתיב ודורון קינר** - "מראשית עפר ואפר": בחינת גבולות טקס הקבורה היהודי.
- **רעיה אפנר** - בין הנצחה להנחלה: התמודדות המשפחות השכולות עם אתגר עיצוב הזיכרון.
- **יוריק ורטה** - "יתגדל": בין הקדיש המסורתי ליצירות "קדיש" אלטרנטיביות.
- **אלסה שגב שוהם** - "מקום בטוח": עיבוד אבל באמצעות מפגש עם טקסטים מן הספרות והשירה.
- **רחלי שפרכר-פרנקל** - "קומי רְנִי בְלִילָה": הקול הנשי בטקסי האבלות בין מסורת לשינוי.
- **ד"ר רונן אחיטוב** - "כִּי הֵלֵךְ הָאָדָם אֶל בֵּית עוֹלָמוֹ וְסָבְבוּ בְשׁוֹק הַסּוֹפְדִים": התפתחות מנהגי אבלות ביהדות.

הפסקת צהרים 12.45-12.15

13.30-12.45 **מושב שני** - יו"ר: **ערן ברוך**

האבל ועיצוב הזיכרון: נקודת מבט אישית - **פרופ' אסא כשר**

15.30-13.45 **שיח "הוויה": עיצוב נוסחי אבל בחברה הישראלית**

**הרב יובל שרלו**

**מוקי צור**

**ד"ר רוחמה וייס**

**הרב גרגורי קוטלר**

מנחה ומגיבה: **ד"ר שגית מור**

חתימה: **נעמי יואלי: "גד" - מונולוג מתוך ההצגה "בין הספירות", על פי ספרה של נתיבה בן-יהודה.**

דברי סיכום: **מיכל פורת**

## על המרצים/ות (על פי סדר הופעתם בכנס):

**ד"ר מוטי זעירא** - מנהל המדרשה באורנים. סופר וחוקר בנושא תולדות הציונות והחלוציות.

**פרופסור ניסן רובין** - פרופסור לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. מחבר הספר "קץ החיים".

**פרופסור מרדכי רוטנברג** - פרופסור לעבודה סוציאלית, מפתח התחום האקדמי המשלב בין דת ופסיכולוגיה באוניברסיטה העברית. מחבר הספר "שכול והאגדה החיה".

**מיכל פורת** - מיסדת ומנהלת "מרכז איילת לפסיכודרמה ושילוב אומנויות"; מתמקדת בעבודה עם חולים, צוותים רפואיים ועיבוד תהליכי אבל.

**אלון נתיב** - מנכ"ל "עלי שלכת".

**דורון קינר** - איש חינוך, מנחה קבוצות. עורך טקסים ב"הוויה".

**רעיה אפנר** - מנחת קבוצות במדרשה באורנים, מנהלת עמותת חללי אסון המסוקים בשאר ישוב.

**יוריק ורטה** - משורר, עורך ומרצה במכללת אורנים ומנחה קבוצות במדרשה באורנים.

**אלסה שגב שוהם** - פסיכותרפיסטית ובבליותרפיסטית; מתמקדת בעבודה עם חולים ובני משפחתם ובהתמודדות עם השכול.

**רחלי שפרכר-פרנקל** - מרצה לגמרא והלכה. יועצת הלכה ב"נשמת".

**ד"ר רונן אחיטוב** - מרצה בתחום מחשבת ישראל במדרשה באורנים ובמכללת הגליל המערבי.

**ערן ברוך** - מנהל "בינה".

**פרופסור אסא כשר** - פרופסור לפילוסופיה. מופקד על הקתדרה לאתיקה מקצועית באוניברסיטת ת"א. מחבר הספר "משמעות החיים".

**הרב יובל שרלו** - עומד בראש ישיבת ההסדר פ"ת, חבר בארגון רבני צהר.

**מוקי צור** - חבר קיבוץ עין גב, היסטוריון ומורה בבתי המדרש של בינה. מזכיר התק"מ לשעבר.

**ד"ר רוחמה וייס** - משוררת, חוקרת ומרצה לתלמוד. מורה בישיבה החילונית של בינה.

**הרב גרגורי קוטלר** - איש חינוך ורב בתנועה ליהדות מתקדמת.

**ד"ר שגית מור** - ראש החוג למחשבת ישראל בבית ברל. מנהלת תוכניות ב"הוויה".

**ד"ר נעמי יואלי** - יוצרת רב תחומית. עוסקת בתיאטרון חזותי, תיאטרון-בובות, טקסים ו-storytelling.

**"בין הספירות" עפ"י ספרה של נתיבה בן יהודה** - יצירה בימתית מאת נעמי יואלי בשיתוף הקבוצה של רות קנר. מבצעת: נעמי יואלי.